

Productschap Diervoeder

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 6 JUNI 2007
AGENDAPUNT : 17
BIJLAGE : OB-07-38

BETREFT   **Evaluatierapport nut en noodzaak Databank risicobeoordelingen voedermiddelen**

In november 2006 heeft het bestuur van het projectplan I.5: "Databank risicobeoordelingen voedermiddelen 2006 – 2009" de besluitvorming tot juni 2007 uitgesteld en gevraagd om een hernieuwde evaluatie en beoordeling van nut - en - noodzaak. Deze evaluatie is in de afgelopen maanden uitgevoerd en het resultaat is als bijlage opgenomen. Bij deze evaluatie zijn, mede gelet op de beoogde nieuwe werkwijze volgens de strategische toekomstverkenning PDV 2010 én de Code goed bestuur PBO, de belanghebbende bedrijven door middel van een enquête geraadpleegd.

De hoofdconclusie is dat er een groot draagvlak is voor de continuering van deze databank, met inachtneming van het uitvoeren van een aantal aanbevelingen (zie vooral par. 6 en 7 van de bijlage). De respondenten vertegenwoordigen een goede dwarsdoorsnee van alle geledingen in de betrokken keten.

Het is de bedoeling op basis hiervan deze activiteit te continueren en daarvoor een vierjarig projectplan 2008 – 2011 op te stellen. Dit zal voor vaststelling in november 2007 aan het bestuur worden voorgelegd.

ADVIES

De Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector adviseert op grond van de evaluatie unaniem positief betreffende de conclusies en aanbevelingen, inclusief voortzetting van de activiteit.

De Sectorcommissie Landbouwhuisdiervoeders adviseert positief met een kritische kanttekening vanuit de mengvoederindustrie dat de generieke risicobeoordelingen niet de bedrijven lui mag maken in het uitvoeren van de bedrijfsspecifieke beoordelingen. Daartoe is een extra aanbeveling opgenomen over communicatie.

Het Dagelijks Bestuur adviseert unaniem positief over de voortzetting van de Databank risicobeoordelingen voedermiddelen.

FINANCIËLE ASPECTEN

De kosten voor de Databank risicobeoordelingen voedermiddelen wordt vanaf 2007 volledig gedekt uit de bijdrage die GMP⁺ gecertificeerde bedrijven betalen. Medio 2007 zal opnieuw worden vastgesteld wie van alle GMP+ gecertificeerde bedrijven (direct of indirect) belanghebbende zijn met het oog op de tariefvaststelling voor 2008.

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

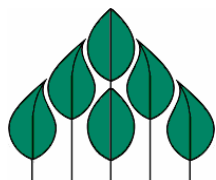
VOORSTEL

Voorgesteld wordt in te stemmen met de evaluatie en de conclusies en aanbevelingen en op grond daarvan, met inachtneming van het voorgaande, een projectplan 2008 – 2011 op te stellen en uitvoering te geven aan de aanbevelingen.

COMMUNICATIE

Na besluitvorming zal de evaluatie en het bestuursbesluit aan alle belanghebbenden worden bekendgemaakt door middel van publicatie in de kwaliteitsreeks en een digitale nieuwsbrief.

BIJLAGE(N) : 1

Evaluatierapport

Nut en noodzaak Databank Risicobeoordelingen Voeder- middelen (DRV)

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
2. WERKWIJZE	2
3. INFORMATIE OVER PRODUCT EN DIENSTVERLENING	2
3.1 DATABANK RISICOBEOORDELINGEN VOEDERMIDDELEN (DRV)	2
3.2 DOEL EN WERKWIJZE.....	3
3.3 FINANCIERING EN KOSTENONTWIKKELING	4
4. RESULTATEN RAADPLEGING BELANGHEBBENDEN	5
4.1 ALGEMEEN	5
4.2 NUTTIGHEID	5
4.3 PRESENTATIE VAN DE DATABANK DRV	6
4.4 GENERIEKE RISICOBEOORDELINGEN.....	6
4.5 OVERIGE	6
5. NIEUWE ONTWIKKELINGEN.....	7
6. EVALUATIE.....	7
7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8
BIJLAGE: UITSLAG ENQUÊTE BELANGHEBBENDEN (STAND PER 20 APRIL 2007)	10

1. Inleiding

In 2006 heeft het PDV een projectplan I.5: "Databank risicobeoordelingen voedermiddelen 2006 – 2009" opgesteld als vervolg op de strategische toekomstverkenning 2010 van november 2005. Hoewel er vooraf afstemming had plaatsgevonden in de Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector en de Sectorcommissie Landbouwhuisdiervoeders, heeft het bestuur in november 2006 de besluitvorming tot juni 2007 uitgesteld en gevraagd om een hernieuwde evaluatie en beoordeling van nut - en - noodzaak.

Deze notitie voorziet in de gevraagde evaluatie van nut - en - noodzaak. Bij het uitvoeren van deze evaluatie is de in de strategische toekomstverkenning 2010 beoogde werkwijze toegepast, vooral met betrekking tot het raadplegen van de belanghebbenden en financiers.

De huidige activiteit is een concrete invulling van één van de in 2005 in de Strategische toekomstverkenning 2010 vastgelegde hoofdfuncties, te weten dienstverlening aan de sectoren in de diervoederkolom. Daarnaast vloeit het voort uit bepalingen in GMP⁺:2006. Hiermee wordt de doelstelling gerealiseerd van het bevorderen van de afstemming en samenwerking tussen de opeenvolgende schakels van de productiekolom (ketengerichtheid) én van een het algemeen belang dienende bedrijfsuitvoering. Het algemeen belang heeft te maken met het feit dat hierdoor bijgedragen wordt aan het realiseren van voedselveiligheid, wat de focus van de Databank Risicobeoordeling Voedermiddelen is.

2. Werkwijze

De evaluatie is als volgt tot stand gekomen:

- a. Raadplegen van de belanghebbenden en financiers over nut en noodzaak met behulp van een enquête (maart 2007);
- b. Voeren van een overleg met belanghebbenden partijen over 1ste concept (april 2007);
- c. Voorleggen van de 2de conceptversie aan belanghebbenden voor feedback (mei 2007);
- d. Advisering door de werkgroep DOS, het Centraal College van Deskundigen Diervoedersector, de Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector, de Sectorcommissie Landbouwhuisdiervoeders en het Dagelijks Bestuur (april - mei 2007);
- e. Besluitvorming door het PDV – bestuur (juni 2007).

3. Informatie over product en dienstverlening

3.1 Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen (DRV)

In 2000 is besloten om op basis van de toen vastgestelde Handleiding HACCP diervoedersector een aantal voorbeelden voor risicobeoordelingen van een aantal product - procescombinaties op te stellen volgens het format in de genoemde handleiding, als handreiking aan de bedrijven voor het opstellen van bedrijfsspecifieke risicobeoordelingen. Dit hield verband met de integratie van HACCP in het toenmalige GMP – certificatieschema en het op weg helpen van de bedrijven daarmee. Er zijn toen ook voor verschillende productgroepen uitgebreide risico-inventarisaties en –beoordelingen uitgevoerd, om meer kennis en inzicht hierin te verkrijgen.

In november 2002 is besloten de (generieke) risicobeoordelingen systematisch te gaan be-

heren en beschikbaar stellen via de Databank Risicobeoordeling Voedermiddelen (DRV). Dit hield verband met het besluit, op basis van de evaluatie van de MPA-affaire in dat jaar, om voor GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven te verplichten uitsluitend voedermiddelen te kopen, verkopen en verwerken indien daarvan een generieke risicobeoordeling in de DRV is opgenomen. Tabel 1 bevat een aantal kengetallen omtrent de DRV in de afgelopen twee jaar.

Tabel 1: Kengetallen m.b.t. de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen (DRV)

	2005	2006
Aantal ingediende aanvragen	50	38
Aantal afgehandelde aanvragen ¹	45	33
Aantal gereviseerde risicobeoordelingen	0	29
Aantal risicobeoordeling in DRV per 31-12 ²	47	91
Aantal producten in DRV per 31-12 ³	646	595
Aantal raadplegingen per jaar van DRV webpagina	2.272	2.407

Toelichting:

¹: Afgehandeld kan betekenen: opname in DRV, afwijzing door PDV, verwijderen van actielijst als gevolg van haperende respons indiener of het door de indiener zelf beëindigen van de behandelingsprocedure.

²: In één generieke risicobeoordeling zijn doorgaans meerdere producten opgenomen.

³: Met als doel het behouden van een actuele DRV-lijst is in 2006 een 'opschoningsactie' gehouden. De producten waarvan bekend was dat ze niet meer afgezet worden in het diervoederkanaal zijn hierbij, na uitgebreid overleg met de sector, uit de DRV verwijderd. Tevens is een aantal dubblures van de lijst verwijderd. Om die rede is het aantal producten in de DRV eind 2006 lager dan eind 2005.

3.2 Doel en werkwijze

De doelen die met de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen en de daarmee samenhangende randvoorwaarden worden nagestreefd, zijn:

- het voorkomen van het gebruik van (*incidentele*) partijen van producten zonder een voorafgaande zorgvuldige risicobeoordeling;
- het verhogen van de transparantie betreffende de productieprocessen en risicobeoordelingen naar belanghebbenden in de dierlijke productieketen en naar de overheid;
- een handreiking voor bedrijven voor het uitvoeren van een adequate leveranciersbeoordeling;
- een handreiking voor bedrijven om een bedrijfsspecifieke risicobeoordeling c.q. gevaaranalyse te maken;
- een referentie voor auditoren bij de audits ten behoeve van GMP⁺ - certificatie.

In de periode 2004 – 2006 is veel tijd gestoken in het beoordelen en afronden van ingediende generieke risicobeoordelingen en vanaf 2006 is het actualiseren van eerder opgestelde risicobeoordelingen opgepakt. Dit betekent dat de achterstand door de piekbelasting van ingediende risicobeoordelingen in de periode 2003-2004 in 2007 voor een groot gedeelte zal worden weggewerkt. Zo resteerden begin 2007 nog 54 risicobeoordelingen die opgepakt moeten worden omdat deze: a. nog niet gepubliceerd zijn of b. nodig aan revisie toe zijn.

Vanaf 2005 is de werkwijze om de ingediende risicobeoordelingen binnen een periode van 3 maanden af te wikkelen. Dit is de effectieve duur die het PDV aan de beoordeling besteedt. Het uiteindelijke tijdstraject is afhankelijk van de responssnelheid waarmee de indiener op vragen en opmerkingen van de zijde van het PDV reageert. Daarnaast is het zaak periodiek de geaccepteerde risicobeoordelingen te actualiseren op basis van nieuwe inzichten.

In 2007 zijn nog verschillende additionele activiteiten aan de orde.

- Als uitvloeisel van de afstemming met de Duitse Positivlijst worden alle voedermid-

- delen in de DRV voorzien van een passende productomschrijving.
- b. Voor de minerale voedermiddelen zijn bedrijfsspecifieke risicobeoordelingen in de DRV opgenomen. In 2007 zal gestart worden met het (voor zover mogelijk) generiek maken van de risicobeoordelingen voor deze voedermiddelen.
  - c. Wegwerken van de achterstand in het vertalen van de generieke risicobeoordelingen in drie talen (Nederland, Duits en Engels).
  - d. Opstellen van nieuwe en actualiseren van bestaande fact sheets over contaminanten, met informatie over gevaar voor de mens (consument), het dier en/of het milieu én onderbouwing van de ernst van een gevaar.
  - e. Aanvang aanpassing van de risicobeoordelingen volgens de in 2007 vast te stellen nieuwe HACCP - systematiek (conform werkwijze levensmiddelensector), waarbij rekening zal worden gehouden met het basisvoorwaardenprogramma (van worst case naar "normale" situatie).

3.3 Financiering en kostenontwikkeling

De kosten van de DRV bestaan vanaf 2003 voor een groot deel uit personeelskosten en kosten van de werkgroep DOS. In de beginperiode (2000 - 2003) zijn er ook kosten door kennisinstellingen (TNO, Rikilt, etc.) gemaakt voor het verzamelen van informatie over productieprocessen, gevaren en risico's. De stijging in 2005 en 2006 heeft te maken met het besluit om ook de overheadkosten aan activiteiten toe te rekenen (integrale kostprijsberekening).

Tabel 2: Kosten en baten van de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen (DRV)

	2002	2003	2004	2005	2006HB	2007B
Kosten	122.700	54.900	41.900	124.600	133.700	157.100
Baten						
- heffingen	122.700	54.900	35.000	89.100	35.600	29.400
- GMP-bijdrage			15.000	35.500	125.000	83.000
- overigen					3.100	4.900
	122.700	54.900	50.000	124.600	163.700	117.300

De verwachting is dat de kosten voor deze activiteit in 2008 met 25% dalen en in 2009 nog eens met ca. 25%, omdat dan een stabiele situatie van regulier onderhoud bereikt zal zijn.

De dekking van de kosten was tot 2004 geheel uit een heffing op mengvoeders, vochtrijke voedermiddelen en bepaalde droge voedermiddelen bij Nederlandse bedrijven. Vanaf 2004 is een groot deel van het GMP-tarief van *alle* GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven toegerekend aan de DRV. De bijdrage in 2007 is € 22,- per GMP⁺ - deelnemer, ongeacht aan welke standaard hij deelneemt.

Het gebeurt ook wel dat (nog) niet GMP⁺ -gecertificeerde bedrijven of adviesbureaus ten behoeve van potentiële GMP⁺ - bedrijven belangstelling hebben voor bepaalde risicobeoordelingen. In die gevallen is een vergoeding van € 250,- per risicobeoordeling verschuldigd.

De huidige beleidslijn is in de komende periode tot 2009 het aandeel heffing tot nihil terug te brengen en het geheel via de GMP - tarieven te dekken.

4. Resultaten raadpleging belanghebbenden

4.1 Algemeen

In verband met deze evaluatie zijn in maart 2007 alle GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven volgens de volgende standaarden geënuquêteerd (zie bijlage 1): GMP - B1, B2, B3, B5, B8 en B10. Het totale aantal verzonden enquêtes is ca. 2.400. Na aftrek van het aantal 'niet te bezorgen e-mails' (ca. 250) én de aanname dat alle overige e-mails op de juiste plek zijn aangekomen, was de respons 20 april 2007 (9.00 uur) met 324 reacties ca. 15 %. Hierbij wordt opgemerkt dat niet is gecorrigeerd voor het feit dat een (niet te verwaarlozen) aantal contactpersonen meerdere keren dezelfde e-mail hebben ontvangen, maar geacht werden slechts één keer te reageren. Deze situatie doet zich voor als een onderneming meerdere productielocaties met afzonderlijke GMP⁺ - certificaten heeft, waarbij in alle gevallen dezelfde contactpersoon geregistreerd staat. Van de 324 respondenten waren er 213 afkomstig uit Nederland. De respondenten zijn overwegend de deelnemers aan de GMP B1, B2 en B3, de belangrijkste belanghebbenden bij de DRV. De uitslag van de enquête is als bijlage bij deze evaluatie gevoegd.

Hierna wordt het resultaat van alle respondenten weergegeven, en waar relevant of significant afwijkend, wordt het resultaat van de Nederlandse respondenten (NL) weergegeven.

4.2 Nuttigheid

Van de respondenten antwoord 90% (NL: 91%) dat de DRV **zinnig** is (vraag 2). Er zijn meerdere redenen om het zinnig te achten, waarbij ook het percentage is genoemd van de respondenten die het er geheel of grotendeels mee eens zijn:

	<u>Totaal</u>	<u>NL</u>
a. Het voorkomt aankoop van incidentele partijen en draagt bij aan het kwaliteitsbewustzijn bij de productie, inkoop en verwerking van voedermiddelen (vraag 3a)	86%	84%
b. Draagt bij aan de transparantie naar derden welke voedermiddelen er in de diervoedersector circuleren (vraag 3b)	90%	90%
c. Het draagt bij aan een adequate uitvoering door de bedrijven van de leveranciersbeoordeling (vraag 3c)	77%	76%
d. Het draagt bij aan een adequate uitvoering van de risicobeoordelingen door de bedrijven en het onderkennen van gevaren en risico's (vraag 3d)	87%	85%
e. Het geeft een goede referentie voor de auditoren bij de uitvoering van audits bij GMP ⁺ - gecertificeerde bedrijven (vraag 3e)	82%	80%

De 10% van de respondenten die het niet zinnig achten, hadden vooral de volgende argumenten:

- Als levensmiddelenproducent is er sprake van een volledig HACCP plan waarin ook de risico's ten aanzien van de nevenstromen, die richting de diervoedersector worden afgezet, zijn opgenomen.
- De specifieke bedrijfssituatie bepaalt veel meer risico's dan de generieke beoordeling kan afdekken.
- Gezien het type bedrijf (bv. fouragehandel) is de databank niet zinnig.
- Onvoldoende ervaring/bekendheid met de databank om het zinnig te achten.

4.3 Presentatie van de databank DRV

Op de vragen over het gebruik van en de presentatie van de databank antwoordden de volgende percentages (overwegend) positief of instemmend:

	<u>Totaal</u>	<u>NL</u>
a. Raadpleegt de DRV-lijst ten behoeve van de aankoop van voeder- middelen (vraag 4)	43%	42%
b. Is tevreden over de wijze waarop de risicobeoordelingen op de web- site van het PDV worden gepresenteerd (vraag 5)	90%	90%
c. Is tevreden over de wijze waarop de DRV-lijst op de website van het PDV worden gepresenteerd (vraag 6)	94%	94%
d. Tevreden over de informatievoorziening via de PDV - nieuwsbrief over update van DRV - lijst en risicobeoordelingen in DRV (vraag 7)	94%	94%

Het merendeel van het relatief grote aantal respondenten dat aangeeft de DRV niet te raadplegen geeft daarvoor als reden aan producent te zijn en geen voedermiddelen aan te kopen. Daarnaast werd wel het argument aangevoerd dat alleen de standaard en gekende voedermiddelen aangekocht worden dan wel onbekendheid met de databank.

4.4 Generieke risicobeoordelingen

Driekwart van de respondenten weet dat (vraag 8) de producenten van de voedermiddelen zelf verantwoordelijk zijn voor de opname van hun product(en) in de DRV én de correctheid van de generieke risicobeoordeling in de DRV (NL: 79%).

Van de respondenten weet 72% (NL: 78%) dat GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven de generieke risicobeoordelingen achter de login op de PDV-website kunnen raadplegen (vraag 9). De intensiteit van raadplegen van de DRV (vraag 10) is als volgt:

	<u>Totaal</u>	<u>NL</u>
a. Wekelijks	4%	4%
b. Een keer per maand	14%	16%
c. Een keer per kwartaal	19%	21%
d. Een keer per half jaar	17%	15%
e. Een keer per jaar	12%	9%
f. (Vrijwel) nooit	35%	36%

Uit de registratie van het aantal raadplegingen van de DRV op de website (tabel 1) blijkt er in de loop van de tijd een stijging van 6% waar te nemen tot 2.400 keer in 2006 t.o.v. 2005.

Van de respondenten vindt 80% (NL: 84%) het dat alleen GMP⁺ gecertificeerde bedrijven inzage hebben in de goedgekeurde generieke risicobeoordelingen (vraag 11).

4.5 Overige

Van de respondenten meldt 43% (NL: 38%) dat de GMP-auditor tijdens een audit in de DRV verifieert of de verhandelde of verwerkte voedermiddelen opgenomen zijn (vraag 12). Ruim 34% meldt dat het wel gebeurt, maar niet altijd.

De DRV kost in 2007 per GMP⁺ - deelnemer € 22,- per jaar. Dit bedrag is opgenomen in het totale GMP-tarief voor de deelnemers. Het oordeel van de respondenten (vraag 13) over de hoogte van dit bedrag is als volgt:

	<u>Totaal</u>	<u>NL</u>
a. Laag	6%	7%
b. Realistisch	70%	70%
c. Hoog	20%	18%
d. Te hoog	4%	5%

5. Nieuwe ontwikkelingen

De behoefte aan generieke risicobeoordelingen is er niet alleen voor de deelnemers aan GMP⁺:2006, maar ook vanuit de Belgische GMP-regeling van OVOCOM VZW. De drempel om verdergaand samen te werken en informatie uit te wisselen is vooral de relatief hoge investering die het PDV tot nu toe in DRV heeft gedaan, wat in een te hoge instapvergoeding resulteert om verdergaand samen te werken. Bekend is dat ook EFIP, the European Feed Ingredients Platform streeft naar sectorspecifieke toepassing op basis van risicobeoordelingen.

Recent is het PDV geconfronteerd met belangstelling van het Danish Plant Directorate (Lyngby), die ten behoeve van het opzetten van een databank met betrekking tot risico's belangstelling heeft voor de DRV. Tot nu toe heeft dat nog geen concrete resultaten opgeleverd, omdat de entreevergoeding mogelijk als hoog wordt ervaren. Het is niet uit te sluiten dat in de komende jaren ook andere belangstellenden zich melden om van de kennis in de DRV gebruik te kunnen maken.

In 2006 is een vergelijking uitgevoerd tussen de DRV van het PDV en de Positivliste van de Duitse Normenkommission. Daarbij zijn ook stappen gezet om te komen tot gelijkwaardigheid. Deze vergelijking is uitgevoerd met de beoogde uitwisselbaarheid tussen GMP⁺:2006 en het QS-kwaliteitssysteem. Het beschikbaar hebben van de DRV wordt dan een voorwaarde voor de uitwisselbaarheid met QS, omdat in het QS-systeem het toepassen van de Positivliste een voorwaarde is.

Ook in andere sectoren is er een tendens om bedrijven te ondersteunen en transparantie naar de buitenwereld te betrachten omtrent risico's van producten. Voor de bakkerijsector wordt op dit moment via het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten een Riskplaza gerealiseerd: dit is een databank waarin het mogelijk wordt om een koppeling te maken tussen gevaren en grondstoffen. Daarnaast kunnen er voor het product specifieke beheersmaatregelen aan gekoppeld worden. Voordelen van dit systeem zijn:

- flexibel: bij aanpassing van een risico hoeven niet allerlei losse documenten doorgelopen te worden.
- inzichtelijk: in de overview is direct te zien waar een risico met bepaalde producten aan de orde kan zijn
- interactief.

Het is te overwegen deze ervaringen en gebruikersapplicatie te benutten in het verder verbeteren van het beheer van en de gebruiksvriendelijkheid van de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen.

6. Evaluatie

Uit de raadpleging van de belanghebbenden blijkt dat het merendeel (90%) van de respondenten (de meest belanghebbenden binnen de groep van GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven) de DRV zinvol vinden. De DRV draagt volgens het overgrote deel van de respondenten in belangrijke mate bij aan het realiseren van de gestelde doelen daarbij. Op nr. 1 scoort het doel van transparantie (90%). Op nr. 2 scoren zowel het voorkomen van het gebruik van in-

cidente partijen als ook het bijdragen aan een adequate uitvoering van de risicobeoordelingen door de bedrijven en het onderkennen van gevaren en risico's (86 à 87%). Op nr. 3 scoort ook nog relatief hoog het doel om de auditoren een goede referentie voor de certificatie te bieden (82%).

Een door sommigen geopperde onwenselijk gebruik zou zijn dat bedrijven de generieke risicobeoordeling voor de bedrijfspecifieke risicobeoordeling toepassen, zonder kritisch alle andere mogelijke gevaren te beoordelen. Dit geldt maar ten dele, omdat in de databank uitgegaan wordt van de worst case – benadering. Zekerheidshalve zal in de communicatie over de DRV worden benadrukt dat bedrijven er verantwoordelijk voor zijn hun eigen bedrijfsspecifieke risicobeoordeling uit te voeren en dat de generieke in de databank alleen als een hulpmiddel bedoeld is.

Het merendeel (ca. 80%) van de respondenten oordeelt het als terecht dat alleen de GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven toegang hebben tot de DRV. Dit laat overigens onverlet het belang te zoeken naar samenwerking met derden op basis van een win-win situatie dan wel het betalen van een substantiële entreebijdrage. Het belang voor de huidige GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven is om internationaal zoveel mogelijk vanuit dezelfde risicobeoordeling en inzichten te opereren, omdat het bijdraagt aan het creëren van een level playing field.

Een win-win situatie is te bereiken in samenwerking met andere schemahouders zoals QS, OVOCOM en EFIP. Het ideaal zou moeten zijn om te komen tot één gemeenschappelijke databank met generieke risicobeoordelingen. Ook kan het toegang verlenen zonder al te hoge eisen aan officiële instanties in andere landen hetzelfde effect hebben.

De respondenten zijn zeer tevreden over de wijze waarom de risicobeoordelingen op de website worden gepresenteerd en ook over de berichtgeving over wijzigingen in de DRV.

Wat opvalt, is het relatief lage aantal bedrijven (43% van de respondenten) dat de DRV-lijst ten behoeve van de aankoop van voedermiddelen raadpleegt. Voor een deel heeft dit te maken met het feit dat het gaat om producenten die geen voedermiddelen aankopen. Overigens is er een stijgende lijn in het aantal raadplegingen van de DRV op de website waar te nemen. Echter is het wenselijk door een gerichte communicatie het gebruik van de DRV verder te stimuleren.

Dat driekwart van de bedrijven weet dat de generieke risicobeoordelingen voor de DRV door de producenten van voedermiddelen aangeleverd dient te worden is positief. Dit vraagt echter wel om een gerichte communicatieactie om de resterende 25% daar ook van op de hoogte te brengen.

De huidige in rekening gebrachte kosten worden door het grootste deel van de bedrijven (76%) als acceptabel beoordeeld. Hoewel niet alle GMP⁺ - gecertificeerde bedrijven gebruikers zijn van de DRV, zijn ze wel allen belanghebbenden.

7. Conclusies en aanbevelingen

De **conclusies** zijn dat door het overgrote deel van de bedrijven:

- a. de DRV om meerdere redenen als zinvol wordt beoordeeld (90%)
- b. de beoogde doelen met deze activiteiten in belangrijke mate (variërend van 77 tot 90%) worden gerealiseerd

Op grond van de reactie van de bedrijven en de daarna in overleg met de organisaties in de (Nederlandse) diervoeder- en dierlijke productiesectoren uitgevoerde evaluatie zijn er de volgende **aanbevelingen**:

1. Continueer het beheer van de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen en voer de in 2007 voorziene additionele activiteiten z.s.m. door om een stabiele situatie van regulier onderhoud te bereiken.
2. Stel een actief communicatieplan op en voer deze uit om enerzijds het gebruik van de DRV verder te stimuleren en anderzijds duidelijk te maken dat de producenten zelf verantwoordelijk zijn voor het aanleveren van de generieke risicobeoordelingen en het informeren over gewenste wijzigingen. Tevens dient in de communicatie benadrukt te worden dat de bedrijven zelf verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van een bedrijfsspecifieke risicobeoordeling en dat de generieke in de databank alleen als een hulpmiddel is bedoeld.
3. Optimaliseer met behulp van informatietechnologie de opslag en het beheer van de DRV om enerzijds de beheerskosten laag te houden en anderzijds de toegankelijkheid en het gebruiksgemak van wie de DRV raadplegen te vergroten.
4. Verleen toegang tot de DRV aan derden indien er daadwerkelijk een win-win situatie te bereiken is, zoals met OVOCOM en QS. Verleen aan anderen toegang onder voorwaarde van een substantiële entreebijdrage.
5. Beheers de kosten aan de ene kant, maar continueer de financiering door alle belanghebbenden, ongeacht of ze actief van de DRV gebruik maken. Stel nog eens opnieuw vast wie de belanghebbenden zijn.

0-0-0-0-0-0-0

Bijlage: Uitslag enquête belanghebbenden (stand per 20 april 2007)

		Alles		Nederland		Buitenland			
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%		
Aantal respondenten		324	100,0	213	65,7	111	34,3		
Opsplitsing Respons waarbij ieder bedrijf slechts één keer wordt geteld									
Alleen GMP 1		128	39,5	104	48,8	24	21,6		
Alleen GMP 2		78	24,1	10	4,7	68	61,3		
Alleen GMP 3		44	13,6	36	16,9	8	7,2		
Alleen GMP 5		8	2,5	7	3,3	1	0,9		
Alleen GMP 8		3	0,9	3	1,4	0	0,0		
Alleen GMP 10		5	1,5	5	2,3	0	0,0		
Bedrijven met twee of meer certificaten		58	17,9	48	22,6	10	9,0		
Totaal		324	100	213	100	111	100		
<p>Vanaf 1 januari 2004 geldt binnen het GMP⁺ certificatieschema diervoedersector 2006 als een van de voorwaarden dat GMP+ gecertificeerde bedrijven een voedermiddel alleen mogen gebruiken indien daarvan een generieke risicobeoordeling in de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen (DRV) van het Productschap Diervoeder (PDV) (achter de login) is opgenomen. De producten worden op de DRV-lijst op het openbare gedeelte van de PDV-website geplaatst.</p>									
Vraag 1	Bent u bekend met het bestaan van de PDV Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen (DRV) en de DRV-lijst?	Ja, ik ben er goed mee bekend		127	39,2	90	42,3	37	33,3
		Ja, maar slechts globaal		175	54,0	112	52,5	63	56,8
		Nee		22	6,8	11	5,2	11	9,9
		Totaal		324	100	213	100	111	100

		Alles		Nederland		Buitenland		
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
Doel van deze werkwijze en de Databank Risicobeoordeling Voedermiddelen is:								
a. het voorkomen van het gebruik van (incidentele) partijen van producten zonder een voorafgaande zorgvuldige risicobeoordeling;								
b. het verhogen van de transparantie betreffende de productieprocessen en risicobeoordeling naar belanghebbenden in de dierlijke productieketen en naar de overheid;								
c. een handreiking voor bedrijven voor het uitvoeren van een adequate leveranciersbeoordeling;								
d. een handreiking voor bedrijven om een bedrijfsspecifieke risicobeoordeling c.q. gevarenanalyse te maken;								
e. een referentie voor auditoren bij het uitvoeren van audits bij GMP+ gecertificeerde bedrijven								
Vraag 2	Vindt u het bestaan van de DRV zinvol?	Ja	292	90,1	193	90,6	99	89,2
		Nee	32	9,9	20	9,4	12	10,8
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 3	(Deze vraag s.v.p. invullen, ongeacht uw antwoord op vraag 2). Het bestaan van de databank DRV kan om een aantal redenen zinvol worden gevonden. Geef uw mening over de volgende redenen.							
Vraag 3a	Het voorkomt de aankoop van incidentele partijen en draagt bij aan het kwaliteitsbewustzijn bij de productie, inkoop en verwerking van voedermiddelen.	Geheel mee eens	65	20,1	39	18,3	26	23,4
		Grotendeels mee eens	214	66,0	140	65,7	74	66,7
		Grotendeels mee oneens	34	10,5	24	11,3	10	9,0
		Geheel mee oneens	11	3,4	10	4,7	1	0,9
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 3b	Het draagt bij aan de transparantie naar derden welke voedermiddelen in de diervoedersector circuleren.	Geheel mee eens	108	33,3	69	32,4	39	35,1
		Grotendeels mee eens	184	56,8	122	57,3	62	55,9
		Grotendeels mee oneens	28	8,7	19	8,9	9	8,1
		Geheel mee oneens	4	1,2	3	1,4	1	0,9
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 3c	Het draagt bij aan een adequate uitvoering door de bedrijven van de leveranciersbeoordeling	Geheel mee eens	66	20,4	41	19,2	25	22,5
		Grotendeels mee eens	183	56,5	120	56,3	63	56,8
		Grotendeels mee oneens	64	19,7	44	20,7	20	18,0
		Geheel mee oneens	11	3,4	8	3,8	3	2,7

			Alles		Nederland		Buitenland	
			Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 3d	Het draagt bij aan een adequate uitvoering van de risicobeoordelingen door de bedrijven en het onderkennen van gevaren en risico's	Geheel mee eens	84	25,9	48	22,5	36	32,4
		Grotendeels mee eens	198	61,2	132	62,0	66	59,5
		Grotendeels mee oneens	39	12,0	30	14,1	9	8,1
		Geheel mee oneens	3	0,9	3	1,4	0	0,0
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 3e	Het is een goede referentie voor de auditoren bij de uitvoering van audits bij GMP+ gecertificeerde bedrijven	Geheel mee eens	84	25,9	43	20,2	41	36,9
		Grotendeels mee eens	183	56,5	127	59,6	56	50,5
		Grotendeels mee oneens	48	14,8	35	16,4	13	11,7
		Geheel mee oneens	9	2,8	8	3,8	1	0,9
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Presentatie van de databank DRV								
Vraag 4	Raadpleeg uw bedrijf ten behoeve van de aankoop van voedermiddelen van de DRV-lijst?	Ja	139	42,9	90	42,3	49	44,1
		Nee	185	57,1	123	57,7	62	55,9
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 5	Bent u tevreden over de wijze waarop de risicobeoordelingen op de website van PDV worden gepresenteerd?	Ja, worden duidelijk en overzichtelijk weergegeven.	51	15,7	32	15,0	19	17,1
		Ja, over het algemeen wel	241	74,4	159	74,6	82	73,9
		Nee	32	9,9	22	10,3	10	9,0
		Totaal	324	100	213	99,9	111	100
Vraag 6	Bent u tevreden over de wijze waarop de DRV-lijst op de website van PDV wordt gepresenteerd?	Ja, is duidelijk en overzichtelijk weergegeven.	60	18,5	41	19,2	19	17,1
		Ja, over het algemeen wel	246	75,9	159	74,6	87	78,4

			Alles		Nederland		Buitenland	
			Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
		Nee	18	5,6	13	6,2	5	4,5
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 7	Bent u tevreden over de informatievoorziening via een PDV nieuwsbrief rondom de publicatie van een update van de DRV-lijst en toevoeging van nieuwe risicobeoordelingen in de databank?	Ja, is duidelijk en overzichtelijk weergegeven.	91	28,1	62	29,1	29	26,1
		Ja, over het algemeen wel	213	65,7	138	64,8	75	67,6
		Nee	20	6,2	13	6,1	7	6,3
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 8	Is het u bekend dat producenten van voedermiddelen zélf verantwoordelijk zijn voor de opname van hun product(en) in de DRV én de aanwezigheid van een correcte generieke risicobeoordeling bij het PDV?	Ja	245	75,6	169	79,3	76	68,5
		Nee	79	24,4	44	20,7	35	31,5
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Generieke risicobeoordelingen								
De generieke risicobeoordelingen van de voedermiddelen in de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen zijn gepubliceerd achter het Login gedeelte van de PDV website. Deze documenten kunnen alleen geraadpleegd worden door GMP+ gecertificeerde bedrijven.								
Vraag 9	Was het u bekend dat u deze generieke risicobeoordelingen kunt raadplegen?	Ja	232	71,6	167	78,4	65	58,6
		Nee	92	28,4	46	21,6	46	41,4
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Vraag 10	Hoe vaak maakt u gebruik van de op de PDV-website gepubliceerde risicobeoordelingen?	Wekelijks	12	3,7	8	3,8	4	3,7
		Een keer per maand	45	13,9	33	15,5	12	10,8
		Een keer per kwartaal	62	19,1	45	21,1	17	15,3
		Een keer per half jaar	54	16,7	32	15,0	22	19,8
		Een keer per jaar	39	12,0	19	8,9	20	18,0
		(Vrijwel) nooit	112	34,6	76	35,7	36	32,4
		Totaal	324	100	213	100	111	100

		Alles		Nederland		Buitenland		
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	
Vraag 11	Vindt u het correct dat alleen GMP ⁺ gecertificeerde bedrijven inzicht hebben in de goedgekeurde risicobeoordelingen?	Ja	259	79,9	179	84,0	80	72,1
		Nee	65	20,1	34	16,0	31	27,9
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Risicobeoordelingen als referentie								
Generieke risicobeoordelingen zijn o.a. bedoeld als referentiekader voor de auditoren van de CI's								
Vraag 12	Wordt tijdens een GMP ⁺ - audit van uw bedrijf door de certificatie-instelling gecontroleerd of de verhandelde/verwerkte voedermiddelen zijn opgenomen in de dan geldende DRV-lijst	Ja, altijd	140	43,2	81	38,0	59	53,2
		Ja, maar niet altijd	111	34,3	77	36,2	34	30,6
		Nee	73	22,5	55	25,8	18	16,2
		Totaal	324	100	213	100	111	100
Kosten van de databank								
Vraag 13	De databank DRV kost per deelnemer ongeveer € 22,- per jaar. Deze kosten zijn uiteraard al begrepen in de bijdrage die uw bedrijf via de Certificerende Instelling betaald. Hoe oordeelt u over de hoogte van de kosten van de databank DRV?	Laag	19	5,9	15	7,0	4	3,6
		Realistisch	227	70,1	148	69,5	79	71,2
		Hoog	64	19,7	39	18,3	25	22,5
		Veel te hoog	14	4,3	11	5,2	3	2,7
		Totaal	324	100	213	100	111	100